

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2451

av Lars Hjälmered m.fl. (M)

Industri och konkurrenskraft

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om industri och konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handelspolitik och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en långsiktig energipolitik och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är företag och företagare som skapar jobb när de växer och anställer. Fler människor i arbete innebär ökade skatteintäkter. En politik för företag och jobb är det bästa sättet att säkra och utveckla vår gemensamma välfärd.

Sverige har på många sätt bra villkor för företagande och har under lång tid haft en konkurrenskraft i internationell toppklass. Våra framgångar bottnar i bra grundläggande villkor såsom fungerande institutioner, hyfsat enkla regelverk och en jämförelsevis välutbildad befolkning. Till det ska läggas att Sverige i efterdyningarna av 90-talskrisen fattade viktiga reformer kring budgetregelverk och pensioner som gett en ordnad ekonomi. Därtill har Sverige under de senaste två mandatperioderna tagit viktiga steg på områden som forskning, skatter och transporter som gjort Sverige till ett bättre land att investera, producera och anställa i.

Sveriges relativa försprång utmanas dock i takt med att fler länder utvecklas allt snabbare. Vi kan därför inte slå oss till ro, utan tvärtom fortsätta utveckla villkoren för företag och konkurrenskraft. Exempelvis finner man i Världsbanken och World Economic Forums (WEF) senaste undersökning att Sverige tappar mark. WEF pekar

framförallt på ett högt skattetryck, skattekrångel, bristande flexibilitet på arbetsmarknaden och problem i utbildningssystemet som de största problemområdena för svensk konkurrenskraft. För att upprätta goda villkor för jobb, löner och tillväxt behöver Sverige alltså göra ytterligare ansträngningar inom flera områden.

Den svenska industrin har varit avgörande i bygget av det moderna Sverige och är fortsatt mycket betydelsefull. Industrin bidrar med jobb, skatteintäkter, exportintäkter, och investeringar i forskning och utveckling. I spåren av globaliseringen och att fler länder utvecklas ökar konkurrensen och ställer ett ökat omvandlingstryck.

Vi har en regering som pratar mycket om industri och initiativ, men som samtidigt fattar beslut som slår mot industrin och därmed jobben. Det handlar om viktiga och avgörande saker som dyrare transporter, oklarheter i handelspolitiken och avsaknad av en långsiktig plan för energipolitiken. Lägg till det att det finns tecken på att Sverige tappar mer mark jämfört med andra länder i tre av våra traditionellt tunga och mycket viktiga högteknologiska och kunskapsintensiva branscher: it, telekom och life science. Enligt Entreprenörskapsforum har sysselsättningen i dessa branscher minskat med 30–50 procent under det gångna årtiondet. Också här riskerar regeringens politik att gå åt fel håll. Höga skatter på jobb försvårar för kunskapsintensiva företag att rekrytera. En återgång till ineffektiv subventionspolitik istället för enklare regler på bostadsområdet riskerar att minska möjligheterna att hitta bostäder för anställda. En skeptisk inställning till arbetskraftsinvandring och utstationering riskerar att ytterligare försvåra för kompetensförsörjningen.

För att möta den ökande konkurrensen behövs en bred reformagenda. En reformagenda för ökad svensk konkurrenskraft. Det är genom konkreta beslut inom områden som transporter, skola och skatter som konkurrenskraften byggs.

Handelspolitik

Att kunna konkurrera och växa internationellt är avgörande för ett litet och exportberoende land som Sverige. Hälften av vår ekonomi är kopplad till handel. Växande länder i utvecklande länder innebär otroliga möjligheter för Sverige. Sverige ska fortsätta vara pådrivande för mer handel och frihandel. Det är angeläget att ett så brett och djupt handelsavtal som möjligt mellan Europa och USA snarast kommer på plats. Det är också angeläget att det görs mer saker för att underlätta och hjälpa för att fler företag ska ta del av de möjligheter handel innebär.

Bra transporter

Transporter och infrastruktur är att se som ett blodomlopp i den svenska ekonomin. Det handlar om att människor ska kunna pendla till sina arbeten och åka på fritiden, liksom

att företag ska få varor till sig och kunna skicka färdiga varor till kunder. Bra transporter är viktigare för Sverige än för många andra länder då vi är ett glest befolkat land med stora avstånd både inom landet och till de marknader företag handlar med.

Ambitionerna för transportområdet har ökat radikalt de senaste åren. Det märks inte minst genom att de pengar som används till drift och underhåll av järnväg har dubblats. Lägg till de stora och nya projekt som startats.

Bra transporter är en grund för bra konkurrenskraft. Därför behöver fortsatt stora investeringar göras i drift och underhåll liksom i nyinvesteringar. Det är vidare angeläget att Sverige snarast gör det möjligt att använda längre och tyngre lastbilar. En särskild lastbilsskatt, som regeringen vill skapa, bör inte införas. Sjöfarten ska fortsätta utvecklas utifrån den tidigare sjöfartsstrategin. Goda transportvillkor gör att pappersbruket eller stålverket kan klara konkurrensen och fortsätta sälja till kunder i andra delar av världen.

It & digitalisering

Möjligheterna med it är enorma. It ger oss nya möjligheter, men leder också till en omställning av arbetsmarknad och näringsliv. Den digitalisering som sveper över bransch efter bransch är inte en utveckling vi kan välja om vi vill vara en del av. Utveckling kommer vare sig vi vill eller inte. Det rimliga är att vi välkomnar utveckling och försöker dra nytta av möjligheterna. Då är det viktigt med en fortsatt utbyggnad av bredband brett i landet. Dock kommer det att krävas långt mer än så. Inte minst behöver vi utveckla skolan för att elever ska stå bättre rustade. Det är i ljuset av det man ska se vårt förslag om att införa programmering i lågstadiet.

En trygg energiförsörjning

Den svenska industrin behöver en trygg energiförsörjning till konkurrenskraftiga priser. Historiskt har Sverige haft det vilket tjänat industrin. Nu går dock Sverige in i ett nytt läge. I dagsläget klarar Sverige de energi- och effektbehov som finns. Däremot kommer Sverige möta utmaningar, framförallt för att klara effektbehoven, på 10 års sikt. Då kommer en ansevärd del av elproduktionen att tas ur drift av tekniska, ekonomiska och politiska orsaker. För att klara en trygg energiförsörjning krävs en långsiktig energipolitik där vi värnar och använder kärnkraften, använder och inte minskar vattenkraften och där vi välkomnar möjligheter som kommer med ny, förnybar energi. Det är en investering i fler industrijobb i Sverige.

Ordning och reda i ekonomin

Ordning och reda i offentlig ekonomi ger människor och företag trygghet och en vilja att investera. Oordning och oreda det omvända. Erfarenheter både från Sverige och internationellt visar hur viktigt det är med en ordnad ekonomi. Ordning och reda gör att staten kan möta krisen med en expansiv politik som andra länder saknar. Det budgetregelverk Sverige haft sedan tiden efter 90-talskrisen har tjänat Sverige väl. Vi ska aldrig äventyra de offentliga finanserna. Ordning och reda är en grundbult för god konkurrenskraft.

Fler talanger till Sverige

Den svenska industrin är ofta kunskapsintensiv. Det kan handla om att utveckla och producera avancerade stål, styrsystem, flygmotorer eller läkemedel. För många företag är det nödvändigt att rekrytera kompetenta personer från andra länder. För att bidra till industrins konkurrenskraft är det därför rimligt att ha en politisk agenda för att attrahera fler talangfulla personer till Sverige. Vi har idag regler för arbetskraftsinvandring som är enkla med internationella mått. Dock måste vi göra mer. En sådan sak är att det idag tar alldeles för lång tid att få en ansökan om arbets- och uppehållstillstånd behandlad. En för lång handläggningstid riskerar att en arbetssökande söker sig någon annanstans och i förlängningen att ett företag kan tappa en nyckelperson.

Forskning

Forskning är en framtidsinvestering. Ett land som lägger mycket privata pengar och skattepengar på forskning bygger en långsiktig konkurrenskraft. Sverige har med de två senaste forskningspropositionerna tagit rejäla kliv för att stärka svensk forskning. Det är prioriterat att fortsätta investera rejält i forskning. Det är också rimligt att satsningar görs på områden där Sverige är eller vill vara starkt och områden där det finns viktiga samhällsproblem som behöver lösas. Samtidigt behöver mer göras för att resultatet från forskningen kommer till nytta. Det kan handla om en ny produkt, ett nytt företag eller att en befintlig verksamhet baserat på nya forskningsresultat kan omdanas och utvecklas. Resultat och nytta är viktiga kvitton på att skattebetalarnas pengar används klokt.

Skola och utbildning

Framtida möjligheter för både människor och företag grundas i skolan. Det är genom skolan vi får med oss de kunskaper och färdigheter vi behöver för att klara yrkeslivet. Skolan behöver fortsätta utvecklas för att klara ett alltmer komplext arbetsliv. Därför är det rimligt att satsningar skett med mer undervisning i matematik, fler karriärtjänster för

duktiga lärare m.m. Det är vidare angeläget att utveckla yrkesutbildningarna för att i nära samspel med näringslivet ge människor bra möjligheter att få ett arbete efter examen. Sverige behöver också tekniska utbildningar av klass, inte minst för att möta industrins behov av duktiga ingenjörer i framtiden. Arbetsförmedlingen bör också reformeras för att bättre möta de behov som finns.

Skatter

Utformningen av skatter har en stark betydelse för vilka val vi gör. Rätt utformat kan skattesystem uppmuntra flit och duglighet samt bidra till entreprenörskap och investeringar. För att få fler växande företag och för att klara konkurrenskraften behövs skatter som är på en rimlig nivå och mindre krångliga skatteregler. Vi behöver företagsbeskattning som är på en konkurrenskraftig nivå med jämförbara länder. Vi behöver personbeskattning som gör det lönsamt att arbeta och anstränga sig.

Lars Hjalmered (M)

Hans Rothenberg (M)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Jörgen Warborn (M)